

WOZ en lokale heffingen

Wettelijk kader en heffingen

Mw. Mr. A.P. (Anneke) Monsma

29 november 2018

Leadership • Entrepreneurship • Stewardship

info@nyenrode.nl +31 (0)346-291 291 www.nyenrode.nl

Lokale heffingen

Overheden:

- > Rijk
- > Provincies (territoriale dec.)
- > Gemeenten (territoriale dec.)
- > Waterschappen (functionele dec.)
- > Zbo's (functionele dec.)
- > Samenwerkingsverbanden

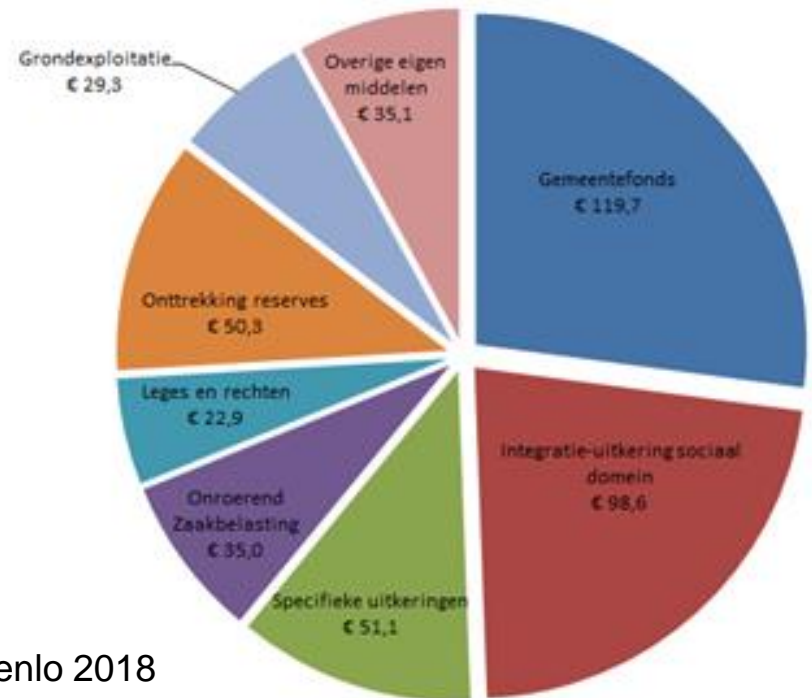
Begrote opbrengsten lokale heffingen in mln euro's (bron: CBS)

	2016	2017	2018*
<i>Gemeenten</i>	9057	9475	9714
Onroerende zaakbelastingen	3758	3854	3950
Toeristenbelasting	189	215	239
Parkeerbelastingen	675	767	799
Precariobelasting	204	240	267
Reinigingsheffingen	1714	1730	1726
Rioolheffingen	1563	1578	1606
Bouwvergunningen	383	411	449
Secretarieleges	303	324	322
Overige heffingen	268	356	356
<i>Provincies</i>	1560	1596	1632
Opcenten motorrijtuigenbelasting	1532	1566	1603
Overige heffingen	28	30	29
<i>Waterschappen</i>	2694	2742	2812
Watersysteemheffing	1378	1459	1513
Zuiveringsheffing	1270	1275	1291
Overige heffingen	46	8	8
TOTAAL	13311	13735	14158

Lokale heffingen: opbrengst (2)

- > Belastingen, best.heff. en retributies 16%
- > Prijzen e.a. inkomsten 25%
- > Rijksuitkeringen 59%
 - > Alg. (Gem.fonds) 82%
 - > Specifiek 18%

Bron: Rob-Rfv-advies 'Eerst de politiek, dan de techniek', januari 2017 (cijfers begroting 2016)

Bron: Begroting Venlo 2018

Uitbreiding belastinggebied?

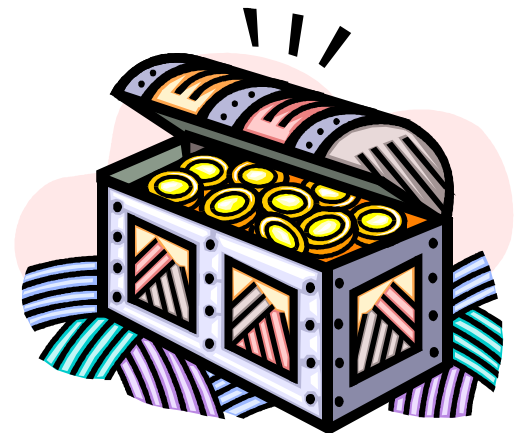
- > Grootscheepse decentralisaties, ontoereikende middelen, democratisch tekort
- > Brief sts fin (eind 2014): Uitbreiding gemeentelijke belastingen, onder gelijktijdige verlaging rijksuitkering en daarmee samenhangend verlaging rijksbelastingen op arbeid (€4 mld)
- > Diverse rapporten en adviezen
- > Richting: uitbreiding ozb met gebruikersheffing woningen, invoering ingezetenenheffing, samenvoegen en afschaffen enkele bestaande heffingen (vereenvoudiging)
- > Overgelaten aan nieuw kabinet: komt niet terug in akkoord. IB-verlaging gedekt door BTW-verhoging.
- > InterBestuurlijk Programma (2018): mogelijk via omweg toch.

Bestedingsdoelen gemeentelijke middelen

- > Belastingen → algemene middelen (vrij besteedbaar)
- > Bestemmingsheffingen → specifiek doel (geoormerkt)

NB: soms vormt de gemeente een belasting zelf om tot bestemmingsheffing. Hiermee beperkt zij zich dus!

- > Retributies → specifiek doel (geen winst)
- > Rijksuitkeringen
 - Alg. (Gem.fonds): vrij besteedbaar
 - Specifiek: specifiek doel (geoormerkt)

Minicasus

In het buitengebied van het Gooi worden veel paarden gehouden. Men komt ook regelmatig te paard naar de dorpskern. De paarden zorgen echter voor veel overlast (uitwerpselen, vertrapt openbaar groen, bezet houden van de stoep). Ook moet de politie vaker toezicht houden. Ter bestrijding van de kosten die dat meebrengt besluit de raad tot invoering van een paardenheffing van € 100 per paard per jaar.

Democratie, rechtstaat en gedecentraliseerde eenheidsstaat (1)

Semi-gesloten stelsel belastingheffing:

- > legaliteitsbeginsel: wettelijke basis vereist
- > geregelde essentialia verplicht overnemen
- > Binnen wettelijk kader vrijheid om de heffing naar wens in te richten, maar:
 - Geen heffing naar draagkracht
 - Voldoen aan rechtsbeginselen
 - Geen winst op retributies

Geen belasting dan uit kracht van wet
Vrijheid in gebondenheid

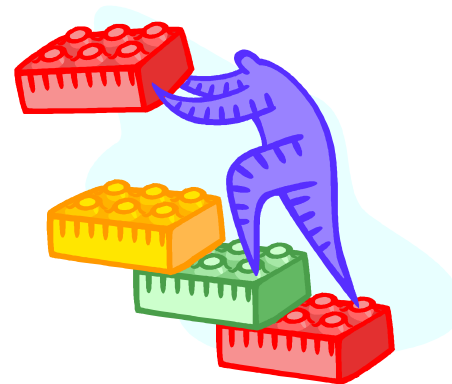

Democratie, rechtstaat en gedecentraliseerde eenheidsstaat (2)

Democratische legitimering:

- > Wet in formele zin (regering + staten-generaal)
- > Verordening door gemeenteraad
 - Getrapte regelgeving

No taxation without representation

Democratie, rechtstaat en gedecentraliseerde eenheidsstaat (3)

Formeel recht:

Formele regels over heffing en invordering in AWR en Invorderingswet van overeenkomstige toepassing verklaard, behoudens enkele uitzonderingen.

Rechtsbescherming:

- > Bezwaar bij bestuursorgaan (heffingsambtenaar)
- > Beroep bij rechtbank
- > Hoger beroep bij gerechtshof
- > Beroep in cassatie bij Hoge Raad

- > Gemeentelijke ombudsman

Belastingheffing is gelegitimeerde diefstal

Gemeentelijke belastingen

Gemeentewet:

- Ozb
- Rrb
- Baatbelasting*
- Forensenbelasting
- Toeristenbelasting
- Parkeerbelastingen
- Hondenbelasting**
- Reclamebelasting**
- Precariobelasting
- Rioolheffingen*

Andere wetten:

- Afvalstoffenheffing*
- BIZ-bijdrage*

* Bestemmingsheffing

** wordt wel uit eigen beweging omgevormd tot bestemmingsheffing

Gemeentelijke retributies

- Reinigingsrechten
- Leges, bijv:
 - (bouw)vergunningen
 - paspoorten
 - huwelijk
- Grafrechten/begrafenisrechten
- Marktgeld
- Havengeld
- Staangeld woonwagens
- Brandweerrechten
- Riolaansluitrecht
- Etc.

(art. 229.1 a en b Gemeentewet + specifieke wetten)

Essentialia

In de belastingverordening moet de gemeenteraad de essentialia van de belasting opnemen:

- > Belastbaar feit
 - > Belastingobject
 - > Belastingplichtige
 - > Heffingsmaatstaf
 - > Tarief
 - > Tijdstip ingang/beëindiging heffing
 - > Hetgeen overigens van belang is voor de heffing en invordering
- (art. 217 Gemeentewet)

Gemeente Rotterdam

Gemeentebelastingen

Aanslagbiljet Gemeentelijke heffingen Belastingjaar 2012

14

WOZ tijdvak 2012

dagtekening

15 maart 2012

burgerservicenummer

aanslagbiljetnummer

18249578

Telefonische informatie:

0800 - 1545 (gratis)

Afzender: Postbus 924, 3000 AX Rotterdam

Freds Frietjes

Duivenplein 100

3045 MY Rotterdam

Betaaltermijn(en): 1

Vervaldag(en) 15-05-2012

Totaal te betalen

EUR 1937,87

Gebruik voor betaling de aangehechte acceptgiro

Objectnummer: 987321
Betreft Verkoopkraam op onderstaand adres:
Duivenplein 100, 3045 MY te
Rotterdam

WOZ-beschikking

Beschikkingnr	Waardepeildatum	Staat per	WOZ-waarde
22569984	01-01-2011	01-01-2012	EUR 70.000

Aanslagen 2012 (alle bedragen zijn in euro's)

Regelnr	Heffing	Tijdvak	Maatstaf	Tarief	Bedrag
4415666	OZBE	2012	70.000	0,2811%	196,77
4415667	Riool	2012	eigendom: 1	187,70	187,70
4416112	Rein	2012	containers: 1	391,90	391,90
4417787	Reclame	2012	vlaggen: 3	45,00	135,00
4426223	Precario	2012	opp. terras: 8 m2	36,00	288,00
4435668	Baat	2012	70.000	0,48%	336,00
4439984	Parkeer	2012	bedrijfsvergunning	402,50	402,50
			TOTAAL		1937,87

Zie voor de toelichting de achterzijde van dit biljet en de toelichting

Als u met een eigen overschrijvingskaart betaalt, vermeld dan in ieder geval het aanslagbiljetnummer of het betalingskenmerk

Bouwleges (1)

- Retributie (art. 229 lid 1 onder b Gemeentewet)
- vergoeding voor dienstverlening (behandelen van de aanvraag van een omgevingsvergunning);
- Heffing via aanslag of nota;
- Voor grote projecten kan het om tonnen euro's aan leges gaan;

Bouwleges (2)

Minicasus

Projectontwikkelaar X bouwt een klein-Schalig villapark met 10 nieuwe villa's, 6 van type A (€498.000 v.o.n.) en 4 van type B (€745.000 v.o.n.).

Aannemer Ben Goedkoper bouwt de A-villa's voor €250.000 per stuk en de B-villa's voor 400.000 per stuk. De gemeente verkoopt de grond inclusief voorzieningen voor € 125.000 (A-villa) en €200.000 (B-villa). Vóór de bouw moet een bestaande bouwval gesloopt worden en bomen gerooid. X vraagt voor de sloop en bouw een omgevingsvergunning aan voor het hele project. Op de aanslag staat het volgende vermeld:

Foto's: Villapark
Lavendel, Vlijmen

Bouwleges (3)

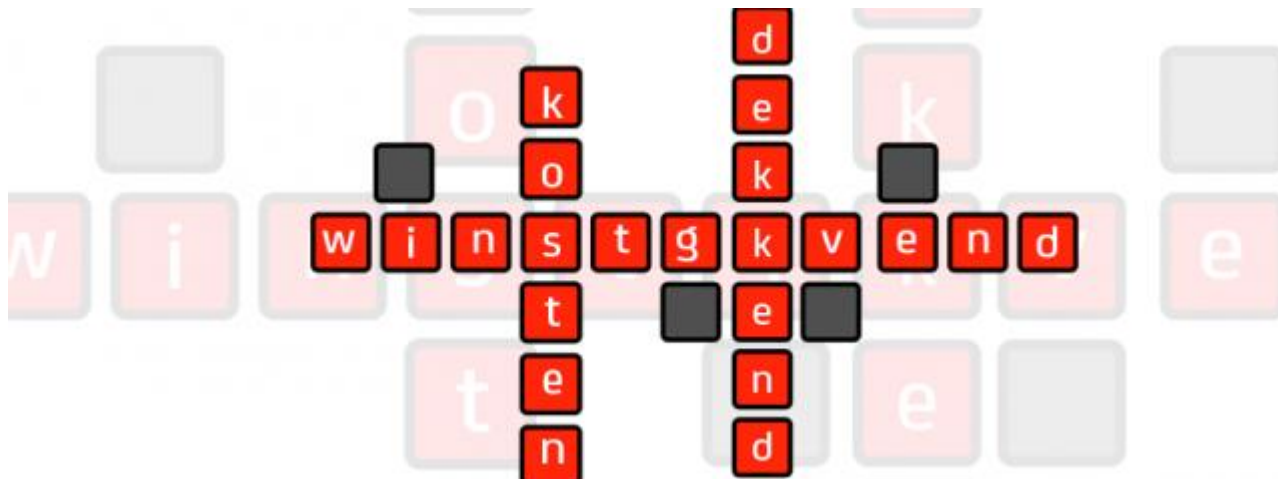
Nota omgevingsvergunning t.b.v. villaproject Lindenlaan

<u>Omschrijving</u>	<u>Bedrag in euro's</u>
Sloop voormalige woning	600
Bouwvergunning 6 villa's à € 300.000	43.200 (2,4%)
Bouwvergunning 4 villa's à € 470.000	45.120 (2,4%)
Welstandsadvies (270 + 0,6% bouwkosten)	22.350
Kapvergunning	120
Verhoging kapvergunning legalisatie	120
TOTAAL	111.510

X gaat helemaal uit zijn stekker als hij dit leest. U ook?

Bouwleges (4)

- Bezwaar stoelt grofweg op 2 pijlers:
 1. Heffingsmaatstaf/tarief leidt tot onredelijke en/of willekeurige heffing;
 2. Opbrengstnorm is overschreden (geraamde opbrengst gaat uit boven geraamde kosten).

Bouwleges (5)

1. Heffingsmaatstaf/tarief

- Meestal percentage van de (geobjectiveerde) bouwsom
 - > **Verbod op draagkracht**
 - > **Gelijkheids- en evenredigheidsbeginsel:**
 - Relatie met kosten werkzaamheden?
 - Relatie met profijt van bouwvergunning?
 - Beleidsdoelen?

Stand van zaken jurisprudentie:

HR Nijkerk en Heerlen: vast ('bescheiden')

percentage zonder maximum is toegestaan

HR Rotterdam: tariefklassen met zaagtandeffect en wisselende percentages toegestaan

Bouwleges (6)

2. Opbrengstnorm

- Geraamde baten mogen niet uitgaan boven geraamde lasten (art. 229b Gemeentewet)
- Lasten '**ter zake**'; er moet een meer dan zijdelings verband met de belaste diensten zijn (>10%)
- Lasten moeten **drukken** op de gemeente
- Baten mogen voorzichtig geraamd worden
- Slechts plaats voor correctie bedragen, als de gemeente niet **in redelijkheid** tot de raming heeft kunnen komen
- Toets opbrengstnorm op **verordeningniveau** en niet op individueel of groepsgewijs dienstenniveau (kruissubsidiëring dus mogelijk)

Bouwleges (7)

Bewijslastverdeling:

1. Heffingsambtenaar moet inzicht verschaffen in ramingen van baten en lasten
2. HA moet 'naar vermogen' twijfel wegnemen of bepaalde posten als 'lasten ter zake' kunnen worden aangemerkt
3. Betwist belanghebbende de uitkomst? Dan moet BH bewijzen. Zo niet, dan volgt oordeel rechter.

Bouwleges (8)

Overige regels:

- > Gegevens HA moeten op begroting zijn terug te voeren
- > Ramingen moeten voldoen aan comptabiliteitsvoorschriften gemeenten (BBV)

Begroting 2017 in één oogopslag

Deze begroting in één oogopslag geeft u een beeld van onze inkomsten en laat u zien waaraan wij dat geld weer besteden.

Burgemeester en wethouders van Nissewaard

GEMEENTE
NISSEWAARD

INKOMSTEN

41,0 lokale heffingen	
Onroerendezaakbelasting (OZB)	€ 15.246.000
Afvalstoffenheffing	€ 11.835.000
Rioolheffing	€ 6.526.000
Leges heffing	€ 2.307.000
Parkeeropbrengsten	€ 3.018.000
Overige heffingen	€ 2.043.000

40,0 overige inkomsten	
Rente en dividend	€ 18.662.000
Huren en pachten	€ 5.131.000
Overige inkomsten (eigen bijdragen, opbrengsten theater)	€ 16.232.000

Hoeveel betaal ik in 2017 aan:

- Rioolheffing € 125,-
- OZB € 240,71
- Afvalstoffenheffing
- Gestapelde woning € 253,79
- Eensgezinswoning € 319,85
- Hondenbelasting
- Eerste hond € 82,68
- Volgende honden € 180,36

De volledige begroting van Nissewaard treft u aan op: www.nissewaard.nl/begroting

UITGAVEN

90,0 wonen	
Wegen en parkeren	€ 19.612.184
Groen	€ 5.324.602
Openbare verlichting	€ 1.013.759
Rioolwerkzaamheden	€ 5.625.358
Afvalinzameling en -verwerking	€ 10.153.645
Veiligheid	€ 7.292.574
Sport	€ 5.438.605
Recreatie en cultuur	€ 9.091.404
Grondexploitatie	€ 9.241.128
Overig	€ 17.179.631

139,7 samenleven	
Bijstandsuitkering en begeleiding	€ 48.206.806
WMO	€ 43.793.219
Jeugd	€ 25.190.462
Onderwijs	€ 9.689.139
Minima en bijzondere bijstand	€ 7.640.062
Overig	€ 5.145.046

28,1 bestuur en dienstverlening	
Gemeentelijke organisatie	€ 24.256.423
Dienstverlening	€ 2.732.275
Overig	€ 1.139.974

De totale uitgaven voor 2017 zijn begroot op: € 257.766.295

Het college van burgemeester en wethouders presenteert een sluitende begroting aan de gemeenteraad. Traditiegetrouw wordt de onroerende zaak belasting (OZB) in Nissewaard niet verhoogd, maar slechts aangepast aan de prijsstijging. De troonrede van vorige maand begon met "Nederland heeft de laatste jaren weer vaste grond onder de voeten gekregen". Dit geldt ook voor onze gemeente.

Er blijven voldoende uitdagingen over. We moeten onze financiën blijven verbeteren om te blijven investeren. We blijven inzetten op een schoon, heel en veilig Nissewaard. De afgelopen twee jaar zijn de nodige gelden vrijgespeeld waarmee ook dit begrotingsjaar de nodige vervangingen opgepakt kunnen worden voor bijvoorbeeld wegen, bruggen en bomen.

Wethouder Martijn Hamerslag

Voor 2017 en verder zijn het sociaal domein en de ontwikkeling van de Haven belangrijke aandachtspunten. Onlangs begonnen we met de eerste voorbereidingen voor de bouw. Wonen aan het water komt steeds dichterbij, een ideaalbeeld voor velen. De eerste woningen gaan begin 2017 in de verkoop.

Verder is de gemeente bezig met een Integraal veiligheidsplan dat we met verschillende betrokkenen voorbereiden. Een onderwerp uit dit plan is bijvoorbeeld het stimuleren en steunen van buurtpreventie in de dorpskernen.

Burgemeester Mirjam Salet

Bouwleges (9)

Gevolgen overschrijding opbrengstnorm:

- > In principe partiële onverbindendheid
- > Slechts algehele onverbindendheid, indien:
 - op voorhand duidelijk moet zijn geweest dat sprake is van niet-verhaalbare kostenposten;
en
 - na correctie de baten in betekenende mate (>10%) uitgaan boven de lasten

Parkeerbelastingen (1)

- Twee belastingen: betaald parkeren en parkeervergunning (art. 225 lid 1, a en b)
- Bij betaald parkeren: **naheffingsaanslag** indien belasting niet op aangifte is voldaan (art. 234), bovendien **wielklem** mogelijk (art. 235).
- Kosten naheffingsaanslag gemaximeerd (€ 61 + tarief voor 1 uur parkeren)
- Diverse grieven mogelijk, veel voorkomend: kaartje weggewaaid, overmacht, parkeerautomaat defect, onduidelijke bebording, gepast geld, invaliden, buitenlanders, laden en lossen, fout kenteken ingevoerd.

Parkeerbelastingen (2)

Axel bracht even een sd-geheugenkaartje bij de fotozaak in de buurt, om de foto's die erop staan te laten afdrukken. Hij parkeert de auto schuin voor de deur en gaf het kaartje binnen af. Dat duurde niet langer dan 3 minuten, maar helaas treft hij bij terugkomst parkeercontroleurs die een bon uitschrijven. Hij is het er niet mee eens en maakt bezwaar, want dit valt toch onder onmiddellijk laden en lossen? Dan is geen sprake van parkeren en is de naheffingsaanslag dus onterecht.

Wat vindt u?

Parkeerbelastingen (3)

Tante Leen is slecht ter been en gaat met haar oude autootje op bezoek bij haar achternichtje in de grote stad.

1. Voordat ze met het parkeerkaartje terug bij haar auto is, heeft de controleur al een bon uitgeschreven;
2. Kenteken bewust of per ongeluk onjuist ingetypt;
3. Bij het dichtslaan van de auto valt parkeerkaartje / bezoekersvergunning op de grond;
4. Koopzondag? Tante Leen weet het niet.
5. Parkeermeter defect.

